

Strategie podpory a rozvoje

HSOÚ KHK 2026+

(koncept pro schválení Zastupitelstvem KHK)

1. **Úvod**
2. **Vymezení konkrétních HSOÚ**
3. **Vize Královéhradeckého kraje 2026+**
4. **Governance a institucionální zajištění HSOÚ**
5. **Financování HSOÚ**
6. **Cílový stav 2035 - Kam chceme HSOÚ v Královéhradeckém kraji dovést**
7. **Časová osa Strategie podpory a rozvoje HSOÚ KHK 2026+**

předkládá:

PhDr. Jiří ŠTĚPÁN, Ph.D.

náměstek hejtmána pro oblast regionálního rozvoje, evropských grantů a dotací, kultury a cestovního ruchu

1. Úvod

Strategie podpory a rozvoje HSOÚ KHK 2026+ (dále jen **Strategie**) je koncepčním dokumentem Královéhradeckého kraje, který vymezuje hlavní směry a cíle rozvoje jeho hospodářsko-sociálně ohrožených území. Je vypracována v souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a navazuje na strategické dokumenty a programová období Evropské unie. Jejím cílem je podporovat **vyvážený a udržitelný rozvoj Královéhradeckého kraje (KHK)** a jeho jednotlivých částí, reagovat na aktuální socioekonomické výzvy a zajišťovat soudržnost území.

Hospodářsky a sociálně ohrožené území (HSOÚ)

Pojem *hospodářsky a sociálně ohrožené území* (dále jen **HSOÚ**) je definován státem jako území vykazující dlouhodobě nepříznivý socioekonomický vývoj. Zařazení obcí či správních obvodů do této kategorie vychází z vybraných parametrů, mezi něž patří zejména:

- *míra nezaměstnanosti a její dlouhodobý vývoj,*
- *demografické trendy (stárnutí populace, odliv obyvatel),*
- *ekonomická výkonnost a příjmová situace obyvatel,*
- *dostupnost a kvalita veřejných služeb,*
- *úroveň infrastruktury a dopravní obslužnosti.*

HSOÚ jsou tedy vymezována jako území, kde se kumulují nepříznivé socioekonomické faktory, a proto je na ně zaměřena zvýšená pozornost státu i krajů při přípravě rozvojových programů a alokaci veřejné podpory.

Odkazy na weby Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen **MMR**) týkající se dané problematiky:

- [Popis HSOÚ, web MMR](#)
 - <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021/kde-pomahame/regionalni-centra-a-jejich-venkovske-zazemi>
- [Podpora rozvoje HSOÚ, web MMR](#)
 - <https://mmr.gov.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/podpora-obnovy-a-rozvoje-regionu-2025/porr-podpora-rozvoje-hospodarsky-a-socialne-ohroze>
- [Tisková zpráva, 4.11.2025 k vyhodnocení 2025, web MMR](#)
 - <https://www.mmr.gov.cz/cs/ostatni/web/novinky/mmr-podpori-rozvoj-hospodarsky-a-socialne-ohrozeni>

Přístup Královéhradeckého kraje

Královéhradecký kraj se při tvorbě *Strategie* rozhodl tento přístup dále **rozšířit a zpřesnit**. Kromě státem definovaných HSOÚ, v rozsahu dle vybraných správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen **SO ORP**) zahrnujeme do hodnocení také území jednotlivých dalších obcí kraje, pokud naplňují obdobná kritéria ohroženosti.

Tento přístup vychází z přesvědčení, že:

- některé menší obce s nepříznivými parametry mohou být **statisticky zastíněny** větší aglomerací v jejich blízkosti, která vykazuje lepší ukazatele a proto se do HSOÚ oficiálně nedostane,
- vymezení pouze na úrovni SO ORP je nevýhodné, protože dostatečně nezohledňuje existenci problémových území, která se nekryjí s hranicemi SO ORP,
- poměry v rámci uměle stanovené administrativní hranice SO ORP se v principu nijak nepodílejí na vzniku problémů ani je nijak v rámci jednoho správního obvodu řešit nelze, obce ovlivňují jiné faktory, na které příslušnost k SO ORP nemá žádný přímý dopad,
- na úrovni obcí je možné lépe zachytit **územní disparity a specifické rozvojové potřeby**,
- díky rozšíření i na další obce může KHK **efektivněji cílit podporu** a nastavit spravedlivější rozvojovou politiku v rámci celého kraje.

Tímto rozšířeným vymezením je sledován cíl, aby **žádná část kraje nebyla opomenuta** jen proto, že sousedí s větší a ekonomicky silnější obcí, a zároveň aby podpora odpovídala skutečným potřebám místních obyvatel a samospráv.

Komplexní analýza HSOÚ Královéhradeckého kraje

Pro realizaci *Strategie* je nezbytné provést podrobnou **analýzu**, která poskytne komplexní obraz o současném stavu a vývojových trendech HSOÚ kraje. Analýza se zaměří na základní charakteristiku území, na **sociální, ekonomické a environmentální prostředí, demografické údaje**, doplní ji přehledy o **infrastruktuře, občanské vybavenosti a službách**. Stěžejním je porovnání vývoje jednotlivých témat v rámci HSOÚ s vývojem na celém území kraje. Analýza zhodnotí současný stav a popíše očekávané trendy vývoje HSOÚ kraje, případně, pokud se určité území HSOÚ v některém ohledu výrazně odlišuje od zbytku, může být posouzeno samostatně. Hlavním výstupem pak bude **SWOT analýza**, která shrne klíčové silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby rozvoje HSOÚ Královéhradeckého kraje. Pro zjištění konkrétních potřeb obcí v HSOÚ bude také provedeno dotazníkové šetření.

2. Vymezení konkrétních HSOÚ

Strategie regionálního rozvoje ČR vymezuje HSOÚ primárně na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). Královéhradecký kraj však považuje za nezbytné tento rámec dále rozšířit i na úroveň obcí, aby nebyla opomenuta území, která jsou z hlediska socioekonomických parametrů problematická, ale do oficiálně vymezených ORP nespadají.

Výsledkem je kombinované vymezení HSOÚ v KHK:

- **dle metodiky MMR:** celé správní obvody vybraných ORP,
- **dle krajských kritérií:** jednotlivé obce vykazující výrazně podprůměrné hodnoty v šesti sledovaných indikátorech (demografie, nezaměstnanost, podnikatelská aktivita, bytová výstavba, exekuce).

Celkově tak HSOÚ v KHK zahrnují přibližně **jednu třetinu rozlohy kraje a zároveň jednu třetinu jeho obyvatel.**

Vymezení HSOÚ v Královéhradeckém kraji (od roku 2025):

a) Dle metodiky MMR – celé správní obvody ORP

- ORP Broumov (14 obcí)
- ORP Dvůr Králové nad Labem (28 obcí)
- ORP Jaroměř (15 obcí)

Celkem 57 obcí ve třech SO ORP.

b) Dle krajských kritérií – rozšíření na úroveň obcí

Do hospodářsky a sociálně ohrožených území byla na základě krajských kritérií zahrnuta tato sídla:

v okrese Náchod obce Adršpach, Božanov, Broumov, Dolany, Hejtmánkovice, Heřmanice, Heřmánkovice, Hořenice, Hronov, Hynčice, Jaroměř, Jasenná, Jetřichov, Křinice, Martínkovice, Meziměstí, Náchod, Nový Ples, Otovice, Police nad Metují, Rasošky, Rožnov, Rychnov, Stanovice, Šestajovice, Šonov, Teplice nad Metují, Velichovky, Velký Třebešov, Vernéřovice, Vlčkov, Zaloňov a Velká Jesenice.

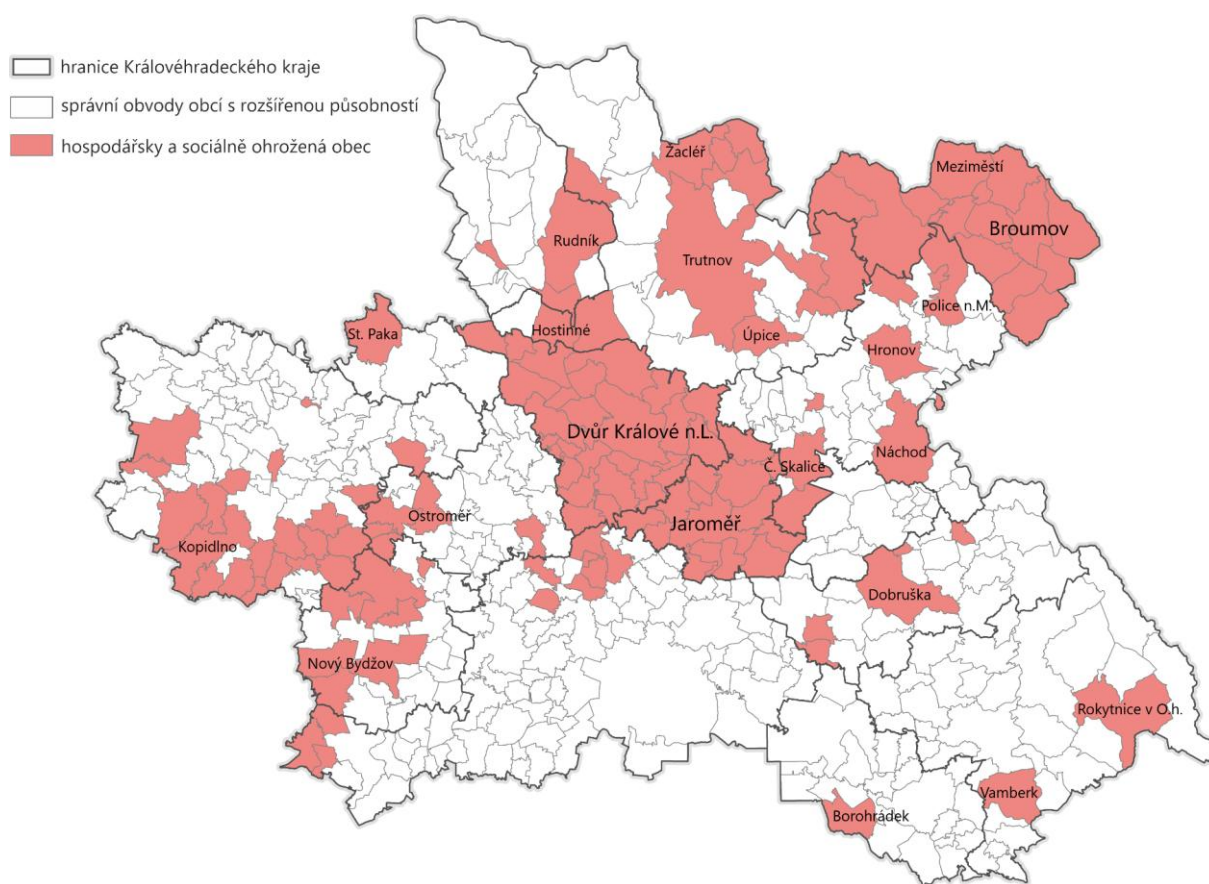
v okrese Trutnov obce Bílá Třemešná, Bílé Poličany, Borovnice, Borovnička, Dolní Brusnice, Doubravice, Dubenec, Dvůr Králové nad Labem, Horní Brusnice, Hřibojedy, Choustníkovo Hradiště, Kocbeře, Kohoutov, Kuks, Lanžov, Libotov, Litíč, Mostek, Nemojov, Stanovice, Trotina, Třebihošť, Velký Vřešťov, Vilantice, Vítězná, Vlčkovice v Podkrkonoší, Zábřezí-Řečice, Zdobín, Bernartice, Dolní Olešnice,

Hostinné, Chotěvice, Janské Lázně, Jívka, Královec, Kunčice nad Labem, Lampertice, Malé Svatoňovice, Radvanice, Rudník, Trutnov, Úpice a Žacléř.

v okrese Jičín obce Běchary, Budčeves, Česov, Chomutice, Chyjice, Kopidlno, Kozojedy, Libáň, Markvartice, Mlázovice, Nevratice, Ostroměř, Sběř, Slavhostice, Stará Paka, Staré Místo, Staré Smrkovice, Třtěnice, Údrnice, Valdice, Volanice, Vysoké Veselí, Zelenecká Lhota, Žeretice a Židovice.

v okrese Hradec Králové obce Dohalice, Hořiněves, Lišice, Lovčice, Lužec nad Cidlinou, Nový Bydžov, Převýšov, Račice nad Trotinou, Skřivany, Smidary, Sovětice, Šaplava, Vinary a Vrchovnice.

v okrese Rychnov nad Kněžnou obce Borohrádek, Dobruška, Chlístov, Janov, Mokré, Očelice, Rokytnice v Orlických horách a Vamberk.

vymezení HSOÚ dle MMR i KHK pro rok 2025

Shrnutí HSOÚ dle krajských kritérií

- **Celkový počet obcí dle krajských kritérií:** 73
- **Podíl na celkovém počtu obcí v kraji:** 16,3 % (73 z 448 obcí)

Rozdělení podle okresů:

- **Náchod:** 33 obcí (7,4 % všech obcí KHK)
- **Trutnov:** 42 obcí (9,4 % všech obcí KHK)
- **Jičín:** 26 obcí (5,8 % všech obcí KHK)
- **Hradec Králové:** 14 obcí (3,1 % všech obcí KHK)
- **Rychnov nad Kněžnou:** 8 obcí (1,8 % všech obcí KHK)

Největší koncentrace hospodářsky a sociálně ohrožených území se nachází v okrese **Trutnov a Náchod**, kde se soustřeďuje více než dvě třetiny všech ohrožených obcí kraje.

3. Vize Královéhradeckého kraje 2026+

Vize rozvoje Královéhradeckého kraje 2026+ vychází z vědomí, že udržitelný a vyvážený rozvoj kraje nelze dosáhnout bez cílené podpory hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) a dalších regionů, které čelí strukturálním a rozvojovým problémům. Cílem této vize je zajistit, aby **žádná část kraje nezůstala opomenuta**, aby všechny regiony měly rovný přístup k nástrojům podpory a aby se podařilo vytvořit **soudržný, konkurenceschopný a prosperující kraj**.

Podpora musí být systematická, dlouhodobá a komplexní – zahrnující jak **přímé finanční investice**, tak i **nefinanční opatření** v podobě metodického vedení, vzdělávání a koordinace. Vize proto staví na pěti pilířích: dialog a participace, administrativní podpora, cílené dotace, vzdělávání a rozvoj kompetencí, a koordinace s cílem vytvářet synergické efekty.

Dialog a participace

Základem vize je aktivní zapojení obcí, místních aktérů (*školy, místní podnikatelé, neziskové organizace a další*) a občanů do rozhodovacích procesů. Kraj bude pravidelně pořádat **kulaté stoly** a setkání v jednotlivých ohrožených regionech, kde se budou sbírat podněty, diskutovat aktuální problémy a hledat společná řešení. Tyto participativní procesy zajistí, že opatření *Strategie* budou odpovídat **reálným potřebám v území**, a zároveň posílí důvěru mezi samosprávou, občany a krajem.

Administrativní podpora ze strany kraje

Mnoho obcí a malých měst se potýká s nedostatečnou kapacitou při vyhledávání dotačních titulů a přípravě projektů. Proto kraj nabídne **administrativní support**, který bude zahrnovat:

- systematické **vyhledávání vhodných dotačních výzev** z fondů EU, ČR i kraje,
- **metodickou pomoc při přípravě žádostí** a projektové dokumentace,
- konzultace k realizaci a udržitelnosti projektů.

Tato podpora odstraní jednu z hlavních bariér rozvoje v ohrožených oblastech – **nedostatek odborného zázemí a kapacit na místní úrovni**.

Edukace a rozvoj kompetencí úředníků

Kvalita a kapacita lidských zdrojů je jedním z klíčových faktorů úspěchu rozvojové politiky. Proto bude kraj podporovat **systematické vzdělávání úředníků** v obcích i na krajském úřadě. Cílem je posílit jejich schopnosti v oblasti **strategického plánování, projektového managementu, finančního řízení a**

efektivního čerpání dotačních prostředků. Tento rozvoj kompetencí zvýší soběstačnost obcí a umožní jim lépe reagovat na aktuální i budoucí výzvy.

Koordinace a synergické efekty

Vize staví na principu, že rozvoj nelze vnímat izolovaně. Proto je nutné zajistit **provázání opatření v jednotlivých oblastech** – doprava, školství, zdravotnictví, sociální služby, podnikání, životní prostředí a kultura. Pouze koordinovaným přístupem je možné dosáhnout synergických efektů, které povedou k celkovému zvýšení kvality života obyvatel kraje. Zároveň bude podporována **spolupráce mezi obcemi, mikroregiony a místními akčními skupinami (MAS)**, což umožní efektivněji využívat zdroje a sdílet know-how.

Cílené dotace a bonifikace

Vize zahrnuje vytvoření **specifických krajských dotačních programů** pro HSOÚ a jejich bonifikaci v rámci stávajících dotačních schémat. Znamená to, že projekty z ohrožených oblastí budou při hodnocení zvýhodněny, což umožní lépe nasměrovat finanční prostředky tam, kde jsou nejvíce potřeba. Kraj bude zároveň usilovat o to, aby dotační politika státu a EU více reflektovala regionální rozdíly, a bude aktivně hájit zájmy KHK na celostátní úrovni.

Shrnutí vize

Vize KHK 2026+ je tedy postavena na myšlence **partnerství, podpory a koordinace**. Kraj se nechce omezit pouze na roli poskytovatele dotací, ale chce být **aktivním partnerem a průvodcem obcí a regionů** na cestě k jejich rozvoji. Klíčovým cílem je, aby hospodářsky a sociálně ohrožená území nebyla slabým článkem, ale aby se stala **regiony příležitostí**, které díky cílené podpoře a aktivní spolupráci přispějí k celkové prosperitě Královéhradeckého kraje.

4. Governance a institucionální zajištění HSOÚ

Řízení a koordinace podpory a rozvoje HSOÚ

Úspěšná realizace Strategie podpory a rozvoje HSOÚ v Královéhradeckém kraji je založena na modelu víceúrovňového, partnerského řízení (multi-level governance), který propojuje regionální, místní a národní aktéry. Tento systém umožňuje koordinovaný rozvoj území, efektivní využití zdrojů a sdílení osvědčených přístupů mezi jednotlivými územními celky.

Iniciátorem a hlavním nositelem rozvoje HSOÚ je **Královéhradecký kraj**, zastoupený gesci regionálního rozvoje. Kraj zajišťuje strategické vedení a systémovou podporu, včetně nastavení metodiky, koordinace nástrojů regionální politiky a garantování souladu s krajskými a národními rozvojovými prioritami.

Odbornou a projektovou koordinaci poskytuje **CIRI - Centrum investic, rozvoje a inovací**, které funguje jako klíčový servisní partner regionu. CIRI zajišťuje metodickou podporu, facilitaci, expertní zázemí a koordinaci projektových aktivit napříč územími. Současně funguje jako most mezi samosprávami, podnikatelským sektorem, vzdělávacími institucemi a státní správou.

Na úrovni rozvoje podnikavosti a inovací se do procesu zapojují **Hospodářská komora** a **CzechInvest**, které podporují regionální ekonomiku, inovace, investice a rozvoj podnikatelského prostředí. Zajišťují dostupnost služeb pro podnikatele a přispívají k propojování soukromého a veřejného sektoru.

Na národní úrovni se na rozvoji HSOÚ podílejí **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR** a **Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR**, která poskytují metodickou, finanční i legislativní podporu a souvisejí s národními strategiemi regionálního rozvoje a politikami ekonomické transformace.

Koordinaci podpory státem vymezených HSOÚ v Královéhradeckém kraji (SO ORP Broumov, Dvůr Králové nad Labem a Jaroměř) plní CIRI prostřednictvím sekretariátu tzv. regionální stálé konference (**RSK**). RSK plní úkoly stanovené MMR ČR, např. zpracování regionálně-specifických aktivit pro HSOÚ – koncepční podklad pro zacílení nástrojů na základě zmapovaných potřeb, mapování absorpční kapacity, konzultace projektových záměrů v území, spolupráce s dalšími regionálními partnery, prioritizace potřeb HSOÚ, zpětná vazba z regionu včetně identifikace bariér a návrh potenciálních nástrojů pro HSOÚ, vytvoření a pravidelná aktualizace komplexního přehledu národních, evropských a krajských nástrojů a dotací pro HSOÚ, zapojení HSOÚ do prioritizace opatření v tzv. TO DO listu pro Regiony příležitostí, průběžný monitoring regionálních disparit v kraji, účast na jednáních v regionu věnovaná problematice HSOÚ, pravidelná informovanost zástupců HSOÚ aj.

Primární odpovědnost za rozvoj území nesou **města a obce** jednotlivých HSOÚ. Vystupují jako klíčoví realizátoři veřejných investic, iniciátoři komunitních a rozvojových projektů a koordinátoři lokálních partnerství. Jejich role je zásadní zejména při identifikaci místních potřeb, rozvoji infrastruktury a podpoře občanského a podnikatelského života.

Součástí řídicí struktury jsou rovněž **zástupci podnikatelského sektoru, neziskových organizací, vzdělávacích a výzkumných institucí, místních iniciativ a dalších partnerů**, kteří disponují hlubokou znalostí území a přinášejí expertní perspektivu i inovační přístupy. Tento model zajišťuje vysoký stupeň participace, transparentnost a sdílenou odpovědnost za výsledky.

Řídicí výbor HSOÚ

Základním řídicím orgánem je **Řídicí výbor HSOÚ**, který slouží jako platforma pro strategické řízení, koordinaci a vyhodnocování rozvoje území.

Řídicí výbor:

- je **ustanoven pro HSOÚ** jako oficiální koordinační orgán,
- schází se **pravidelně minimálně 2x ročně**,
- **stanovuje strategické směřování a dlouhodobé priority**,
- **prioritizuje projektové záměry a intervence** v území,
- sleduje **postup implementace strategie**, indikátorů a milníků,
- podporuje **propojování aktérů** a vytváření synergických projektů v území.

Složení řídicího výboru je multidisciplinární a zahrnuje klíčové aktéry území – zástupce měst a obcí, kraje, místních akčních skupin (MAS), profesních a podnikatelských organizací (vč. Hospodářské komory), vzdělávacích institucí, místních podnikatelů, komunitního sektoru i dalších významných subjektů.

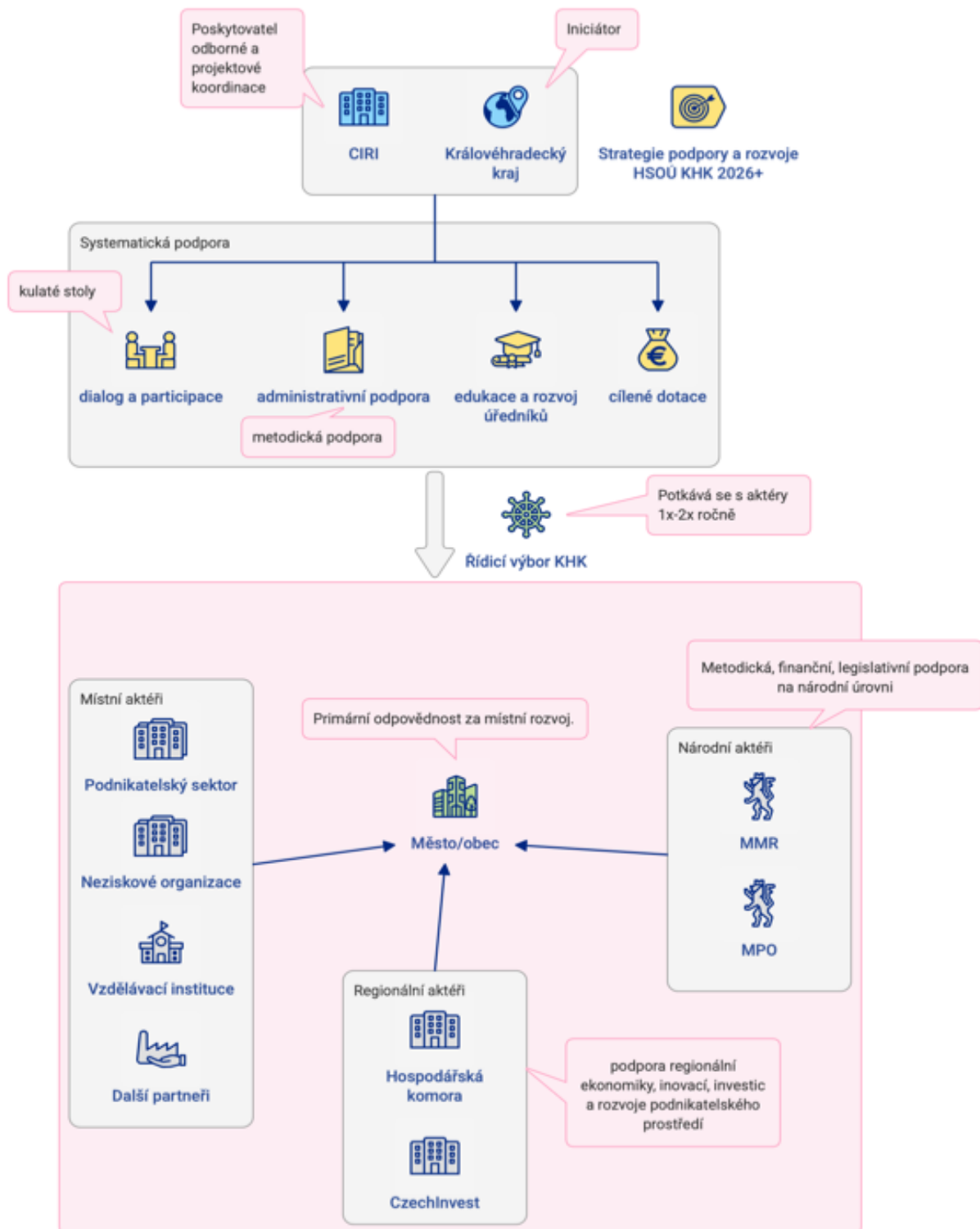
Koordinační a hodnotící proces

Pro zajištění kontinuity jsou v jednotlivých územích pravidelně organizovány pracovní schůzky, workshopová setkání a hodnotící panely, které:

- vyhodnocují průběh realizace strategie,
- sdílejí zkušenosti a dobrou praxi mezi územími,
- aktualizují akční plány a rozvojové priority,
- identifikují příležitosti financování a partnerských projektů,
- koordinují komunikaci a zapojování veřejnosti.

System řízení HSOÚ je postaven na principu dlouhodobé udržitelnosti, otevřené spolupráce, transparentnosti a společné odpovědnosti za rozvoj regionu. Díky tomu může Královéhradecký kraj rozvíjet jednotlivá území rovnoměrně, cíleně a s maximálním využitím jejich rozvojového potenciálu.

Schéma koordinace a řízení:

5. Financování rozvoje HSOÚ

Úvod

Financování rozvoje HSOÚ představuje klíčový nástroj pro vyrovnávání regionálních rozdílů a podporu území, která dlouhodobě čelí zhoršeným socioekonomickým podmínkám. Cílem finančních mechanismů je posílit odolnost těchto území, zajistit jejich schopnost regenerace, udržet zaměstnanost a zvýšit kvalitu života obyvatel.

System financování rozvoje HSOÚ v České republice je **víceúrovňový a vícezdrojový**. Využívá kombinaci zejména **národních programů Ministerstva pro místní rozvoj (MMR), evropských fondů, krajských dotačních titulů a vlastních prostředků obcí**. Tento model umožňuje spojit strategické financování z úrovně státu a Evropské unie s cílenou podporou krajů a aktivitou místních samospráv.

Rozvoj HSOÚ proto není závislý na jednom zdroji, ale na schopnosti partnerů v území **propojovat finanční nástroje**, plánovat jejich využití v čase a přizpůsobovat se aktuálním výzvám a možnostem dotační politiky.

Národní zdroje

Základní národní rámec podpory HSOÚ zajišťuje **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) prostřednictvím podprogramu „Podpora rozvoje HSOÚ“**.

Tento program je určen zejména pro **obce a svazky obcí** na podporu přípravy strategických projektů, projektové dokumentace, územních studií a menších infrastrukturních zásahů.

- **Alokace** pro rok 2025: 140 mil. Kč
- **Míra podpory:** až 50 % způsobilých výdajů
- **Cílové území:** 73 HSOÚ v ČR
- **Typická výše podpory:** 200–500 tis. Kč, výjimečně až 1,5 mil. Kč na projekt

(V roce 2025 byly v této výzvě v Královéhradeckém kraji podpořeny 4 projekty (z 6 podaných žádostí) v HSOÚ obcích v celkové hodnotě 1,3 mil. Kč, zejména na projektovou dokumentaci a rozvoj infrastruktury.)

Evropské zdroje

Evropské fondy představují stabilní pilíř financování rozvoje HSOÚ. Tyto prostředky jsou implementovány prostřednictvím několika operačních programů:

- **Integrovaný regionální operační program (IROP)** – veřejná infrastruktura, služby, sociální soudržnost
- **Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)** – podnikání, inovace, digitalizace
- **Operační program Zaměstnanost+ (OPZ+)** – zaměstnanost, vzdělávání, sociální služby
- **Národní plán obnovy (NPO)** – modernizace, komunitní služby, udržitelnost

Obce z HSOÚ jsou v těchto programech zpravidla **bonifikovány bodově** nebo mají **zvýšenou míru podpory (až 85–90 %)**, což významně zlepšuje jejich přístup k investičním prostředkům.

Krajské zdroje

Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj rozvíjí HSOÚ především prostřednictvím **průřezových krajských dotačních programů**, do nichž jsou obce z HSOÚ **bodově zvýhodněny**.

- **Program obnovy venkova:** ročně cca. **50 mil. Kč**
 - min. dotace 50 tis. Kč, max. 1,2 mil. Kč na projekt
 - obce z HSOÚ mají bonifikační zvýhodnění při hodnocení žádostí
- **Další programy KHK v oblasti regionálního rozvoje, inovací, cestovního ruchu a kultury:** přibližně **30 mil. Kč** v roční alokaci
 - obce z HSOÚ mají bonifikační zvýhodnění při hodnocení žádostí, příp. vyšší podíl dotace na výdajích projektu
 - z toho se dle struktury úspěšných žádostí obcí z HSOÚ očekává **7–12 mil. Kč** směřujících přímo do těchto území

KHK zatím nevyčleňuje samostatnou „HSOÚ dotační sekci“, avšak zavedl systém **bonusů a preferenčních bodů**, které zajišťují, že část prostředků z krajských titulů je dlouhodobě směřována právě do HSOÚ.

Samostatný dotační program podpory HSOÚ

V rámci přímé finanční podpory rozvoje HSOÚ kraje bude (po vzoru některých dalších krajů) připraven nový cílený krajský dotační program „Podpora hospodářsko-sociálně ohrožených území Královéhradeckého kraje“. Program by měl být zaměřen na rozvojové projekty zejména:

- **Zajištění dostupnosti služeb**
- **Podpora podnikání a zřizování pracovních míst**
- **Podpora bydlení**
- **Výstavbu infrastruktury a občanské vybavenosti**

Konkrétní zaměření bude upřesněno po zpracování výstupů z provedené analýzy území HSOÚ.

Místní rozpočty a spolufinancování

Obce a jejich svazky jsou klíčovými partnery financování.

V rámci projektů často zajišťují:

- **spolufinancování ve výši 10–30 %** (dle zdroje dotace),
- **provozní udržitelnost služeb,**
- **přípravu a správu projektových záměrů,**
- **koordinační činnost** s MAS, podnikateli a neziskovým sektorem.

U menších obcí v HSOÚ stát či kraj často zvyšuje míru podpory nebo umožňuje výjimky, aby tyto obce dokázaly dotace efektivně využít.

6. Cílový stav 2035 - Kam chceme HSOÚ v Královéhradeckém kraji dovést

Rozvoj HSOÚ v Královéhradeckém kraji je dlouhodobý proces, jehož cílem je zásadní a měřitelná proměna kvality života, dostupnosti služeb a ekonomické stability v těchto regionech. Rok **2035** představuje strategický horizont, do kterého směřujeme úsilí kraje, obcí, CIRI a dalších partnerů. Tento horizont vyjadřuje ambici dosáhnout skutečné, systémové a udržitelné změny.

Proč to děláme

HSOÚ nejsou jen mapově vymezená území – jsou to komunity, kde žijí tisíce obyvatel. Typicky se potýkají s kombinací dlouhodobých problémů: slabší dopravní dostupnost, nižší úroveň služeb, odliv obyvatel a nedostatek investic či pracovních příležitostí.

Bez cílené podpory hrozí jejich postupná marginalizace a další prohlubování rozdílů ve srovnání s rozvinutějšími částmi kraje.

Děláme to proto, abychom tyto trendy zastavili a obrátili.

Cílem není „zachraňovat“ území, ale **uvolnit jejich potenciál**, vrátit jim ekonomickou vitalitu, posílit sociální stabilitu a znovu z nich udělat přitažlivá místa pro život, podnikání i investice.

Cílový stav HSOÚ v roce 2035

1. Stabilizované a vyvážené území

HSOÚ v KHK jsou v roce 2035 území, která:

- neztrácejí obyvatele, naopak stabilizují či mírně zvyšují počet obyvatel,
- dokážou nabídnout dostupné bydlení a důstojné životní podmínky,
- mají zajištěný základní seznam veřejných služeb (zdravotní, sociální, školské, dopravní).

2. Dostupná a funkční veřejná infrastruktura

Do roku 2035 je v území:

- obnovená klíčová infrastruktura (školy, sociální služby, komunitní centra),
- vyřešená dopravní dostupnost do spádových center,
- modernizovaná technická infrastruktura (voda, odpady, energie),
- vytvořená bezpečná a funkční veřejná prostranství.

Obce mají připravené projektové pipeline na další rozvojové potřeby a umí efektivně čerpat národní i evropské zdroje.

3. Silnější místní ekonomika a podnikavost

Do roku 2035 chceme dosáhnout toho, že:

- v HSOÚ fungují stabilní malé a střední podniky,
- obce aktivně rozvíjejí podnikatelské prostředí,
- vznikají nová pracovní místa – zejména v řemeslech, službách, sociálních službách, turismu a ekologických odvětvích,
- podnikatelé spolupracují s MAS, krajem, školami a CIRI.

4. Komunitní soudržnost a kvalitní život

Komunity v HSOÚ jsou aktivní, zapojené a hrdé na místo, kde žijí.

Do roku 2035 chceme, aby:

- obyvatelé měli dostupné kulturní, sociální a volnočasové aktivity,
- byla posílena sociální koheze a prevence v oblasti rizikového chování,
- vznikla síť komunitních center, sociálních služeb a podpůrných programů,
- obce fungovaly jako přirozená centra komunitního života.

5. Profesionální řízení a partnerství

V roce 2035 je rozvoj HSOÚ součástí běžného fungování kraje i obcí.

Chceme, aby:

- řídicí výbory HSOÚ fungovaly jako pevná součást regionální governance,
- CIRI bylo etablovaným odborným garantem rozvoje území,
- obce měly lepší kapacitu a odbornost připravovat a řídit projekty,
- spolupráce mezi krajem, MAS, podnikateli a neziskovým sektorem byla systematická a kontinuální.

Jak poznáme, že jsme cíle dosáhli? (orientační stav)

- **Pokles nezaměstnanosti** v porovnání s rokem 2025.
- **Stabilizace nebo růst populace** v klíčových obcích HSOÚ.
- **Dokončení nejméně 50 strategických projektů** v územích (infrastruktura, služby, podnikání).
- **Zvýšení čerpání národních a evropských zdrojů o min. 40 %** oproti *minulému období*.
- **Zlepšení dopravní obslužnosti** ve všech HSOÚ.
- **Posílení místní ekonomiky** – růst počtu podnikatelských subjektů o 15 %.
- **Funkční komunitní sítě** (centra, služby, sociální programy).

Závěrečná vize do roku 2035

V roce 2035 jsou HSOÚ v Královéhradeckém kraji **plnohodnotnými a stabilními částmi regionu**, které díky cílené podpoře, spolupráci aktérů a promyšleným investicím překonaly dlouhodobé bariéry svého rozvoje, staly se dlouhodobě udržitelnými.

Nejde o to, aby HSOÚ dohnaly velká města. Jde o to, aby **každý obyvatel měl dostupné služby, práci, kvalitní zázemí a důvěru v budoucnost svého regionu**.

V roce 2035 jsou HSOÚ území, která znovu fungují, mají obnovenu svou **ekonomickou i sociální vitalitu** a nabízejí svým komunitám **perspektivu** srovnatelnou s ostatními částmi kraje. Tím se staly prakticky **rozvinutými regiony**, na jejichž stabilním základě lze stavět další rozvoj.

7. Časová osa Strategie podpory a rozvoje HSOÚ KHK 2026+

1. Schválení Strategie podpory a rozvoje HSOÚ KHK 2026+ (do konce května 2026)

- Předložení a projednání v Radě a Zastupitelstvu KHK.
- Dokument slouží jako základní rámec pro další kroky a určuje postup pro řešení problematiky HSOÚ
- Výsledek: formální schválení „startovacího“ materiálu.

2. Analýza HSOÚ kraje (během roku 2026)

- Zpracování podrobných analýz v oblastech: demografie a populace, podnikatelský sektor a zaměstnanost, školství, zdravotnictví, sociální služby, bydlení, doprava, životní prostředí.
- Výsledek: doporučení pro návrh řešení problémů HSOÚ, včetně zaměření případné podpory kraje.

3. Co již kraj dnes umí (mapování stávajících nástrojů) (první polovina roku 2026)

- Přehled existujících dotačních titulů EU, ČR a KHK.
- Identifikace již využívaných mechanismů podpory obcí a HSOÚ.
- Vyhodnocení silných stránek současného systému a jeho limitů.
- Výsledek: katalog nástrojů a podpory, které lze prezentovat směrem k obcím.

4. Kulaté stoly (průběžně)

- Organizace setkání pro HSOÚ s cílem prezentovat kapacity kraje a naslouchat potřebám území.
- Struktura:
 - **prezentační část** – kraj představí, co již dnes nabízí (dotační tituly, administrativní podpora, metodika),
 - **diskusní část** – obce a aktéři představí své problémy a potřeby.
- Zapojení místních podnikatelů, škol, MAS, bank a neziskových organizací.
- Výsledek: souhrn problémů a návrhů řešení.

5. Realizace Strategie podpory a rozvoje HSOÚ KHK 2026+ (průběžně)

1. **Vytvoření sítě zaměstnanců kraje zajišťujících podporu HSOÚ** – jmenování kontaktních osob z jednotlivých odborů KÚ KHK.
2. **Vytvoření metodického přístupu** – sjednocený rámec, jak postupovat při podpoře HSOÚ a rozvojových území.
3. **Přehled rozvojových oblastí, priorit a opatření** – definice hlavních oblastí (sociální, ekonomická, environmentální, prostorová) a určení konkrétních priorit a opatření.
4. **Popis realizace opatření** – konkrétní kroky:
 - systematická **edukace úředníků KHK a obcí**,
 - vytvoření **specifického dotačního titulu KHK** pro HSOÚ,
 - pravidelné **kulaté stoly a konference**,
 - podpora vzniku **místních nadačních fondů**,
 - zapojení **škol, firem a bank** do rozvojových projektů.